

KRST KNIHY JAROVSKÉ PRÍZVISKÁ

V nedeľu 7.4.2019 už o 14. hod zahájili členovia Chorvátskeho kultúrneho zväzu v Jarovciach svoju členskú schôdzu s najdôležitejším bodom ... *Strana 12*

V JAROVCIACH VZNIKOL KLUB SENIOROV

Aktívni seniori v Jarovciach sa rozhodli, založiť si klub, aby sa mohli spoločne stretávať, zúčastňovať sa spoločne ...

Strana 13

Jarovské noviny

Číslo 2, Ročník X., Jún 2019, nepredajné

Noviny pre obyvateľov Jaroviec.

OSLAVY DŇA DETÍ S REKORDNOU ÚČASŤOU

Medzinárodný deň detí je sviatok detí, ktorý sa oslavuje v mnohých krajinách sveta. Na Slovensku sa slávi od roku 1952. Ináč to nebolo ani v našich Jarovciach. Cieľom osláv bolo pripraviť pre deti jedinečnú a nezabudnuteľnú oslavu ich sviatku.

pokračovanie na strane 2

INFO OD STAROSTU: POLROK V ÚRADE

Už uplynul polrok, čo som v úrade a mám pre vás znova súhrn informácií, čo sa za ten čas podarilo urobiť a čo sme rozbehli. Ak používam množné číslo, tak preto, že väčšinu vecí robím spoločne so širokým kolektívom ľudí. Sú to naši poslanci, zamestnanci miestneho úradu...

Strana 4

BRIGÁDA V MATERSKEJ ŠKOLE

Stalo sa už tradíciou, že rodičia v spolupráci so zamestnancami materskej školy, dvakrát ročne, spoločne upravujú prostredie školského dvora. V sobotu 18.mája, prichádzali od pol deviatej, s motykami, pílkami, rýľmi, hrabľami i metlami. My sme im ešte pripravili farby...

Strana 11

OBSAH:

STRANA 2 - 3

- NA ÚVOD
- OSLAVY DŇA DETÍ S REKORDNOU ÚČASŤOU

STRANA 4 - 5

- INFO OD STAROSTU

STRANA 6

- Z ROKOVANIA MIZ

STRANA 7 - 9

- 70. VÝROČIE ZALOŽENIA MATERSKEJ ŠKOLY

STRANA 10 - 11

- MC LUSKÁČIK
- BRIGÁDA V MŠ

STRANA 12 - 13

- KRST KNIHY JAROVSKÉ PRÍZVISKÁ

- V JAROVCIACH VZNIKOL KLUB SENIOROV

STRANA 14 - 15

- PRÍCHOD CHORVÁTOV

STRANA 16 - 17

- KOSTOL SVÄTÉHO VÍTA
- PRÁVNÁ PORADŇA
- DUCHOVNÉ SLOVO
- SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

STRANA 18 - 19

- PERCENTÁ A STUPNE
- INZERCIA
- NAJMLADŠIA PILOTKA

STRANA 20

- ŠPORT: FUTBAL
- POZVÁNKA DHZ

Na úvod

Od vylodenia v Normandii v týchto dňoch uplynulo už 75 rokov. Prelomový deň "D", keď sme sa ako fašistický štát počas druhej svetovej vojny stali de facto porazenými, no v skutočnosti z dnešného pohľadu víťazmi nad ideológiou nenávisti. Ktovie ako to dnes v škole učia. Za totality nám hovorili, že zásluhy nesie Červená armáda, starší ľudia sú ale živými pamätníkmi aj všetkého zlého, čo na našom území napáchali, a o čom sa nesmelo nahlas hovoriť. Nielen medzi agresormi ale aj medzi osloboditeľmi boli totiž ľudia, ktorí čakali na šancu prejavíť to najhoršie, čo v nich bolo.

Svet nie je len čiernobiely a dnešná sloboda bola vybojovaná na mnohých frontoch, ľuďmi mnohých národov a presvedčení. Mnoho odvážnych obetovalo to najcennejšie čo mali - svoj život - za to, čo dnes žijeme. Možno práve vďaka tomu, že si mnohí pamätali ukrutnosti vojny, vydržala naša sloboda tak dlho. Bohužiaľ, pamätníkov ubúda a naopak pribúda čoraz viac takých, ktorí čakajú na príležitosť opäť raz nastoliť ideológiu nenávisti a vzbudiť v ľuďoch tie najhoršie pudy a vášne.

Ak nebudeme ostrážiti, budme si istí, že oni príležitosť využijú. Už dnes sa skrývajú za rôzne záujmové aj politické zoskupenia a lákavými heslami a zjednodušeniami sa snažia získať legitimitu a priazeň. Využívajú sociálne siete na šírenie propagandy a menej ostrážiti ľudia im pomáhajú šíriť ich ideológiu ďalej. Majme sa na pozore a neverme všetkému čo sa nám snažia nahovoriť. Preverujeme podsúvané informácie, pátrajme po zdrojoch a identite autorov. Len tak nebudeme vodou na mlyn novodobým fašistom a diktátorským režimom. Sloboda je krehká a tentoraz by to mohla byť posledná svetová vojna, s porazenými na všetkých stranách.

Jozef Uhler
vydavateľ Jarovských novín

OSLAVY DŇA DETÍ S REKORDNOU ÚČASŤOU

(pokračovanie z prvej strany)
V sobotu 1. júna sme na miestnom futbalovom ihrisku pripravili pre „oslávencov“ bohatý program plný zábavy a rôznych atrakcií. Na úvod akcie všetky deti, ako aj všetkých prítomných, privítal starosta Jaroviec Jozef Uhler.

Prvým bodom programu bol 5. ročník „Detských behov MDD“. Registrácia detí prebiehala už niekoľko týždňov pred MDD. Aj napriek tomu sa mnohé deti prihlásili na behy v deň konania. Tento rok bežalo rekordné množstvo detí – 137. Súťažilo

sa v 7 kategóriách v poradí od najstarších detí po najmladšie.

Pred behmi každé dieťa dostalo na tričko nálepku s prideleným číslom. Všetky deti, ktoré odbehli vopred určenú trasu, dostali pamätné medaile s logom Detských behov MDD. V každej vekovej kategórii dostalo prvé dievča a prvý chlapec zlatú sošku bežkyne a bežca. Ceny odovzdávali pán starosta, miestni poslanci, ako aj predseda Jarovskej poľovníckej spoločnosti. Každý z bežcov zároveň dostal drobný darček. Po náročnom behu sa mohli osviežiť sladkým melónom. Jarovská súťaž v detských behov je jednou z najobľúbenejších aktivít našich detí. Neoddeliteľnou súčasťou programu MDD je aj účasť našich poľovníkov z Jarovskej poľovníckej spoločnosti. Strieľanie zo vzduchovky na terč si vyskúšali malí, aj veľkí. Záujem o túto aktivitu je každým rokom väčší a väčší.

Drevené hračky, ktoré boli rozmiestnené na ploche futbalového ihriska, zaujali veľké

množstvo detí, ale aj rodičov. Pripravené boli aj dva koníky, na ktorých sa záujemcovia mohli previesť. V rámci programu sa deti vyšantili na skákacom hradе, zastrieľali si na maxi terč. Veľký záujem mali dievčatá

a chlapci aj o maľovanie na tvár. Jarovskí hasiči z DHZ Jarovce prichystali pre „malých hasičov“ striekanie vodou na terče. O túto disciplínu má každý rok záujem veľa detí.

Chlapci z Nprodukt a Canteen

priatelia pripravili fotostenu WESTEND s rôznymi rekvizitami (klobúky, pištole a mnohé iné). Zároveň sa postarali o občerstvenie pre deti vo forme chutných hot-dogov.

Zlatým klincom osláv dňa detí bola dlho očakávaná penová show. Do bláznenia v pene sa pridali všetky vekové kategórie. Penová show bola jednou z najblížnejších atrakcií tohtoročných osláv. Atmosféra bola neopakovateľná.

Občerstvenie bolo nachystané v podobe jabĺčok, melónov, pukancov, cukrovej vaty, wafli, zmrzlín, keksíkov, cukríkov a rôznych iných dobrôt.

Podakovanie za zorganizovanie tohtoročných jarovských osláv patrí Mestskej časti Bratislava – Jarovce na čele s pánom starostom, miestnym poslancom, členom Komisie kultúry a športu, občianskemu združeniu Veritas, Šimek Production, Nprodukt, Canteen priatelia, členom Jarovskej poľovníckej spoločnosti a DHZ Jarovce, Teľovýchodnej jednote Jarovce, spoločnosti ZSE, a.s., DELIA, ako aj všetkým dobrovoľníkom, ktorí boli ochotní nám aj tento rok pomôcť.

Marcela Škodlerová
foto: Mário Németh

INFO OD STAROSTU: POLROK V ÚRADE

Už uplynul polrok, čo som v úrade a mám pre vás znova súhrn informácií, čo sa za ten čas podarilo urobiť a čo sme rozbehli. Ak používam množné číslo, tak preto, že väčšinu vecí robím spoločne so širokým kolektívom ľudí. Sú to naši poslanci, zamestnanci miestneho úradu, ale aj mnohí ďalší ľudia, ktorí dokážu venovať svoj čas a snahu pre Jarovce.

Tí, ktorí sledujete moje priebežné informácie na sociálnej sieti Facebook, väčšinu informácií už máte. Som presvedčený, že dobrá informovanosť z mojej strany prospeje našej vzájomnej spolupráci a pochopeniu krokov, ktoré robíme.

Ďakujem za slová podpory, ktoré mi na osobných stretnutiach vyslovujete, ale aj za konštruktívnu kritiku, pretože každý dobrý nápad je vítaný.

Doplnili sme chýbajúce verejné osvetlenie

V apríli sme zabezpečili dobudovanie chýbajúceho verejného osvetlenia na konci Mandľovej ulice a na časti Trnkovej ulice. Verejné osvetlenie zvýši bezpečnosť ľudí i majetku, ale i komfort pri ceste domov. Jarovce zdedia problém súkromných pozemkov na verejných priestranstvách. Na týchto dvoch uliciach sa nám podarilo dohodnúť s majiteľmi pozemkov o umiestnení stožiárov verejného osvetlenia. Je to pekný príklad spolupráce mestskej časti a jej obyvateľov, za čo im aj touto cestou ďakujem.

Koncom leta bude opravená Jantárová ulica

Najvyťaženejšia ulica v Jarovciach bude v tomto roku zrekonštruovaná. Jantárová dostane nový koberec. Na rekonštrukcii v hodnote cca 225.000 Eur som sa dohodol s magistrátom, keďže ten je správcom cestnej komunikácie na Jantárovej ulici. Predpokladaný termín rekonštrukcie je zatiaľ mesiac august. Okrem toho sa pracuje na príprave stavebného povolenia pre oporný múr v križovatke Jantárová-Ovocná, aby mohlo časom dôjsť aj k rekonštrukcii križovatky.

Ďalšie hniezda pre separovaný odpad

Jarovce sa rozrastajú a noví obyvatelia Jantáru nemajú kam dávať separovaný odpad (papier, plasty, sklo). Vozili ho väčšinou do zberných hniezd na Chotárnej a Kôstkovej ulici. Bohužiaľ územie Jantáru vyťažili developeri na maximum a nenechali miesto ani pre takú bežnú vec ako sú kontajnery na separovaný odpad. Našli sme riešenie na najbližšie roky a umiestnili sme kontajnery do zaslepenej uličky pri vale v časti Jantár II. a v slepej uličke na Opálovej ulici v časti Jantár I. Obyvatelia Jantáru tak majú svoje zberné hniezdo a obyvateľom iných častí ostane v kontajneroch viac miesta. Je to dobrá správa pre všetkých čo separujú. Pribudlo aj menšie kontajnerové hniezdo na Zeleninovej ulici pri starej telocvični.

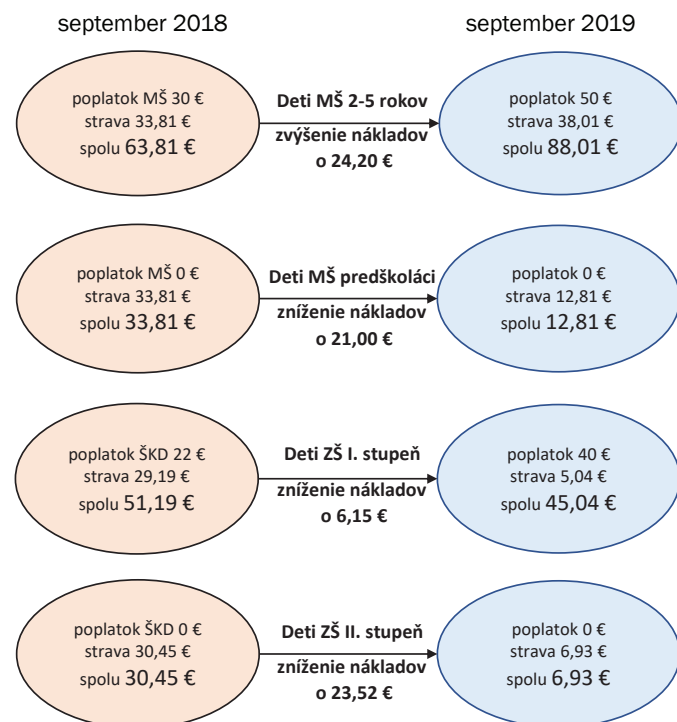
Pri tejto príležitosti vás chcem poprosiť, aby ste naozaj separovali správne. Azda najčastejšou chybou je ukladanie polystyrénu medzi plasty. Ten tam nepatrí a mal by ísť do komunálneho odpadu.

Obedy „zadarmo“

Obedy zadarmo v skutočnosti zadarmo nie sú. Ide o dotáciu štátu na obed pre predškolákov a školákov. Na každý obed dostaneme od štátu 1,20 €. Keďže obed je o pár centov drahší, tak zvyšok sa bude doplácať. Dotácia sa nevzťahuje na deti od 2 do 5 rokov, takže za nich budú rodičia od septembra platiť 1,81 € na deň (desiata, obed a olovrant spolu). Predškoláci budú doplácať 0,61 €. Pre školákov obed zlacnie na 0,24 € pre prvý stupeň a 0,33 € pre druhý stupeň. Podmienkou na získanie dotácie na obed je, že dieťa sa zúčastní vyučovania a obed naozaj odoberie. Ak dieťa obed neodoberie a zabudnete ho odhlásiť, štát nám to nezaplatí a budú ho musieť v plnej výške uhradiť rodičia. Preto vás prosím o disciplinovanosť v odhlasovaní, aby ste nemuseli zbytočne doplácať.

Chceme, aby naše deti mali čo najkvalitnejšiu stravu a tak škola

Porovnanie nákladov na deti v MŠ a ZŠ

zabezpečila aj ďalšiu pracovnú silu do kuchyne a mestská časť vyčlenila financie na modernizáciu školskej kuchyne. V priebehu leta pribudne v školskej kuchyni konvektomat, ktorý umožní profesionálnu prípravu jedál. Kuchárky budú mať kvalitné zázemie a budú sa môcť sústrediť na čo najlepšiu prípravu jedál. Zároveň bude na stravu vyčlenených viac peňazí a kuchárky budú môcť variť „drahšie“ recepty.

Úprava poplatkov v MŠ a ŠKD

Ročná prevádzka materskej školy nás stojí 284000 EUR ročne (prevádzkové náklady, upratovanie a údržba, mzdy), v prepočte na jedno dieťa je to 2490 EUR. Za desať mesiacov zaplatil rodič 300 EUR (10x30 EUR), inak povedané, rodič na škôlku prispieva menej ako osminou nákladov.

Ročná prevádzka školského klubu detí nás stojí 118000 EUR ročne (1000 EUR / 1 dieťa). Rodič platí 220 EUR ročne (10x22 EUR), teda pätinu nákladov.

Zvyšok nákladov na prevádzku škôlky a družiny vo výške 345000 EUR ročne dotuje

obec. Takmer dve tretiny bežných výdavkov Jaroviec putujú do školstva.

Školstvo je veľmi dôležitou súčasťou života obce a preto Jarovce do neho investujú nemalé prostriedky. Pred dvoma rokmi sme urobili nadstavbu základnej školy a teraz pripravujeme novú škôlku. Pre to, aby sme to dokázali financovať a pritom nezabúdali ani na iné kompetencie obce ako napríklad verejná zeleň, chodníky, cesty a cyklotrasy, verejné osvetlenie, kultúra, šport, je veľmi dôležitá vyššia finančná spoluúčasť rodičov.

Preto som po dôkladnom zvážení a vysvetľovaní navrhol zmenu mesačného poplatku v škôlke na 50 € a v školskom klube detí na 40 €. Rodiny v hmotnej núdzi majú po požiadaní nárok na odpustenie poplatku v oboch prípadoch.

Verím, že rodičia to pochopia a my im za to vytvoríme lepšie podmienky pre život rodín v Jarovciach.

Pre úplnosť uvádzam grafiku s nákladmi na deti v školských zariadeniach k septembru 2018 a k septembru 2019. Sú prepočítané na mesiac, ktorý má 21 pracovných dní.

Rekonštrukcia zastávky MHD Jarovce

Koncom mája začala rekonštrukcia zastávky MHD Jarovce v smere do mesta a v týchto dňoch by mali práce pomaly končiť. Je to najvyťaženejšia zastávka v Jarovciach a nespĺňala parametre kladené na dnešné zastávky. Najmä starší ľudia a ľudia s kočíkmi mali problém nastúpiť do autobusu. Nová zastávka bude vyvýšená a plne bezbariérová a upraví sa aj susediaci prechod pre chodcov. Pribudne aj elektronická informačná tabuľa s aktuálnymi odchodmi najbližších spojov MHD.

Pôvodne mala byť vybudovaná aj nová zastávka na opačnej strane, ale kvôli výjazdom z hasičskej zbrojnice by sa musela posunúť. Občania okolitých domov s jej polohou nesúhlasili a tak magistrát upustil od jej budovania. Ako starosta nie som spokojný s niektorými zmenami oproti pôvodnému projektu bez vedomia stavebného úradu a tak je možné, že v čase keď toto čítate, dochádza ku zmenám a práce budú trvať o niečo dlhšie.

Verím, že zastávka po jej dokončení bude dlhé roky slúžiť všetkým k ich spokojnosti.

Stav prípravy cyklotrás

V ostatnom čísle Jarovských novín som informoval o začatí procesu prípravy cyklotrás. Súčasný stav by som zhrnul takto: 1. Cyklotrasa Jarovce – Kittsee: Máme hotovú štúdiu realizovateľnosti a predbežný súhlas NDS s rozšírením dvoch mostných objektov nad diaľnicami D2 a D4. V krátkej dobe chceme ísť do projektu pre stavebné povolenie, ale ešte predtým hľadám najvhodnejšie možnosti financovania.

2. Cyklotrasa Jarovce – Rusovce: Máme geodetické zameranie a jasné trasovanie. Vzhľadom na komplikácie s majiteľmi pozemkov, bude cyklotrasa riešená po oboch stranách cesty na Rusovce. Jeden smer na jednej strane a druhý smer na druhej. Budú teda dva jednosmerné cyklochodníky. V súčasnosti už pracujeme na projekte pre stavebné povolenie, ktorý by mal byť hotový do dvoch mesiacov.

Priebežne musíme ešte zabezpečiť dendrologický posudok, pretože bude treba odstrániť náletové dreviny. Následne budeme žiadať o stavebné povolenie, ktoré chcem mať na jeseň právoplatné. Ak by všetko išlo hladko, tak o rok by sme stavali. 3. Cyklotrasa Jarovce – Petržalka (hrádza): S investormi Opálu, Dvoch sýpok a Jantáru II. rokujeme o možnosti výstavby cyklochodníkov v rámci ich projektov. Dvaja už súhlasili a jeden z nich má už hotový aj projekt. Takto by sme postupným spájaním získali cyklochodník v smere na hrádzu. V lete dôjde aj k prekládke cesty pri strelniči, aby mohol pod novým diaľničným mostom vzniknúť priestor pre cyklochodník.

Rekonštruujeme Kultúrny dom

Náš Kultúrny dom postavený pred viac ako 50 rokmi je miestom, ktoré si zaslúži obnovu. Koncom mája sme ho začali rekonštruovať a zároveň modernizovať. Dnes sú už vymenené staré elektrické vedenia a ovládanie osvetlenia konečne funguje z jedného miesta. Pribudnú úsporné LED žiarovky, možnosť tlmeného osvetlenia a núdzové osvetlenie. V sále je už namontovaná a funkčná klimatizácia, sú vymenené pokazené kovania na oknách a prebrúsené a nalakované parkety, ktoré znova vyzerajú ako nové. Na strope pribudne aj premietací projektor. Sála dostane vďaka novej maľovke iný nádych.

Kuchyňa si tiež príde na svoje, pribudne v nej konvektomat na ľahšiu a kvalitnejšiu prípravu jedál, ktorý kuchári už tak dlho žiadali.

Máme štúdiu na novú škôlku

Počet obyvateľov Jaroviec prudko narastá a mnohí veľmi dobre vedia, že materská škola už narazila na svoje kapacitné možnosti. V roku 2010 sme v nej mali dve triedy, dnes máme päť a nestačí to.

S poslancami sme sa začiatkom roka dohodli, že urobíme novú materskú školu v budove starých jaslí. Zabezpečili sme statický posudok a štúdiu re-

Staré jasle (hore) sa môžu premeniť na novú škôlku (dole).

alizovateľnosti, ktorá je už na svete. Budova je dnes čiastočne jednopodlažná. Tieto časti budú nadstavené o jedno podlažie, aby bola celá dvojpodlažná. Vznikne 6 nových tried, výdajňa jedla a jedáleň. Nová škôlka bude mať aj multifunkčnú miestnosť, ktorú môžu deti využívať ako telocvičňu. Na prízemí zostanú zachované priestory pre spoločensko-kultúrnu činnosť (Chorvátsky klub).

Čoskoro začneme práce na stavebnom projekte a do konca roka by som chcel mať stavebné povolenie. Medzitým riešime financovanie, pretože sami to finančne neutiahneme. Ide o veľmi náročný projekt a nechcem sľubovať žiadne termíny, ale robíme všetko tak, aby ne-

došlo k žiadnemu zdržaniu.

Vymenili sme južný plot na cintoríne

V prvej polovici júna došlo k výmene poslednej časti starého tehlovínového plota na miestnom cintoríne. Starý plot sa už začal rozpadávať a po jeho výmene máme už ploty na bočných stranách cintorína rovnaké. Toto naše príjemné pietne miesto vyzerá znova o niečo lepšie.

Ďalší súhrn informácií nájdete v nasledujúcom čísle Jarovských novín.

Jozef Uhler, starosta

Nový plot na cintoríne tesne pred dokončením prác.

Z ROKOVANIA MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA

Marec – riadne zasadnutie

Miestna kontrolórka uviedla správu o kontrole dotácií za uplynulý rok. Konštatovala menšie pochybenia v administratíve súvisiace s dotáciami a odporučila dôsledné zverejňovanie zmlúv, schvaľovanie každej konkrétnej dotácie samostatne a sledovanie platieb súvisiacich s poskytnutím dotácií.

Kľúčovým bodom marcového rokovania zastupiteľstva bola prvá zmena rozpočtu na rok 2019. V decembri sa poslanci so starostom dohodli, že schváli rozpočet, ktorý pripravovalo bývalé vedenie mestskej časti, a do marcovej zmeny nebude mestská časť realizovať žiadne výdavky, na ktorých sa starosta s poslancami nedohodne. Na marec pripravil starosta rozpočet, ktorý reflektoval vôľu všetkých siedmych poslancov a starostu. Na rok 2019 počíta rozpočet s rekonštrukciou kultúrneho domu, s rekonštrukciou komunikácií, napojením ZŠ na kanalizáciu, nákupom techniky na údržbu zelene, projektovaním cyklotrás, prípravou rekonštrukcie budovy starých jaslí, kde má vzniknúť nová škôlka, budovaním vodozádržných opatrení, výmenou plota na cintoríne a vybudovaním urnovej steny a mnohými ďalšími menšími projektmi. Nový rozpočet bol jednoducho schválený.

V ďalších bodoch sa poslanci zaoberali dotáciami. Materskému centru schválili dotáciu 170 € na divadielko, športovcom, ktorí dnes trénujú vyše sto malých futbalistov, schválili ročnú dotáciu 12000 €. Náročnejšie to bolo pri schvaľovaní dotácie pre ZTŠČ (strelnicu). Poslanci mali pochybnosti o počte detí a mládežníkov, ktorí tam trénujú a tak požiadali starostu, aby to preveril a odložili schválenie dotácie na apríl.

Majitelia niektorých pozemkov pod budovou ZŠ požiadali o uzavretie nájomnej zmluvy. Mestská časť už má zazmluvnené tri pozemky a schválením tohto bodu dali poslanci zelenú na uzavretie zmlúv na ďalšie dva pozemky. Aj vďaka tomu bude môcť byť odkanalizovaná škola

a pristavené požiarne schodisko, ktoré čoskoro budeme potrebovať.

Už mnoho rokov využíva časť priestorov starých jaslí živnostníčka, ktorá tam vyrába keramiku. Svoju živnosť ukončila a v nájme chce pokračovať jej syn. Požiadala o uzavretie nájomnej zmluvy a zastupiteľstvo to za rovnakých podmienok schválilo. Podnikateľke, ktorá prevádzkuje novinový stánok na Jantárovej ulici končí nájom a požiadala o uzavretie novej nájomnej zmluvy. Mestská časť má záujem na tom, aby táto služba bola naďalej poskytovaná a tak pokračovanie v nájme schválili. Starosta navrhol poslancom, aby mestská časť zastavila nekonštruktívnu výstavbu v časti katastra, kde nám to nadržaný územný plán umožňuje. Ide o zónu medzi Chotárnou ulicou a diaľnicou. Dnes je tam pole, ale na jeho okraji začali vyrastať stavby okolo úzkej uličky, ktoré sú podľa slov starostu len škaredým biznisom na úkor charakteru zástavby Jaroviec. Poslanci po diskusii schválili uznesenie, ktorým poverili starostu, aby začal proces obstarávania územného plánu zóny. Je to dlhý a náročný proces, ktorý bude vyžadovať veľkú súčinnosť majiteľov pozemkov. Ich odmenou na konci budú pozemkové úpravy, kde namiesto dlhých úzkych pásov v poli získajú stavebné pozemky normálnych rozmerov s výrazne vyššou hodnotou ako majú dnes.

Marec – mimoriadne zasadnutie

Toto rokovanie bolo zvolané s jediným účelom a to schválením „bezplatných obedov“. Tento názov bol politikmi nesprávne používaný v médiách. V skutočnosti ide o preplatenie väčšej časti nákladov na stravu zo štátu. Naše zastupiteľstvo schválilo všeobecne záväzné nariadenie, ktoré do konca tohto školského roka zabezpečí dotácie na stravu pre predškôlkov (t.j. najstarších škôlkárov). Z nákladov na stravu, ktoré sú 1,61 € zaplatí rodič 0,41 € a zvyšok preplatí štát. Od septembra budú mať nárok na dotáciu aj školáci. Výsky stravného sa však budú ešte

meniť a preto budú poslanci schvaľovať ďalšie zmeny ešte pred letom.

Apríl – riadne zasadnutie

Občan Jaroviec sa obrátil na kontrolórku mestskej časti s požiadavkou, aby prešetrila nákup farieb v minulom roku, lebo počul, že sa veľa minulo na farby. Okrem toho mu ktosi postriekal okno červenou farbou a chcel, aby preverila či ide o rovnaký odtieň ako sa kupoval do hasičskej zbrojnice. Kontrolórka oboznámila poslancov s výsledkom kontroly. V roku 2018 nakúpila mestská časť farby, štetce a riedidlá v hodnote 83,16 €. Zároveň informovala, že nie je v jej kompetencii porovnávať odtiene farieb a v tomto duchu informovala aj sťažovateľa.

V ďalšom bode schválilo zastupiteľstvo spoluúčasť na organizovaní Majálesu a dotáciu na túto akciu vo výške 600 €. Tiež bola schválená dotácia vo výške 300 € pre Združenie technických a športových činností.

Poslanci boli informovaní aj o zámere rozšírenia kamerového systému Jaroviec za podmienky, že naň získame dotáciu zo štátneho rozpočtu. Išlo by o tri kamery, ktoré by snímali parkovisko pred reštauráciou Jarovský dvor, parkovisko pri škole a vjazd do Jaroviec z Petržalky.

Zastupiteľstvo sa oboznámilo aj s informáciou o činnosti spoločného stavebného úradu a nákladoch na jeho činnosť. V minulom roku bolo v Jarovciach vydaných 52 stavebných povolení a 58 kolaudačných rozhodnutí.

Máj – riadne zasadnutie

Primátor hlavného mesta SR Bratislavy požiadala mestské časti o prerokovanie návrhu VZN a zmeny Štatútu súvisiacich s pripravovanou parkovacou politikou. Poslanci mali možnosť oboznámiť sa s parkovacou politikou aj na spoločnom stretnutí našich malých mestských častí, ktoré bolo v Rusovciach. Keďže regulácia parkovania je nevyhnutná, poslanci vyjadrili súhlas s pokračovaním v príprave parkovacej politiky s podmienkou, aby každý vodič s trvalým pobytom v Bratislave, mal mož-

nosť získať bonusovú kartu. Tá napríklad umožní Jarovčanom, aby parkovali v regulovaných zónach každý deň dve hodiny bezplatne.

Starosta predložil zastupiteľstvu návrh VZN o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach. Od začiatku roka starosta s poslancami intenzívne komunikoval o potrebe úpravy poplatkov v materskej škole (MŠ) a školskom klube detí (ŠKD). Mestská časť dnes financuje 5 tried v MŠ a 6 oddelení ŠKD. V skutočnosti však financuje niečo, na čo nemá dostatok financií. Náklady na jedno dieťa v MŠ sú 249 € mesačne a náklady na jedno dieťa v ŠKD sú 100 € mesačne. Aby mohla mestská časť naďalej zachovať počet tried, musí nevyhnutne dôjsť k úprave poplatkov. Po niekoľkomesačnej diskusii na túto tému, pristúpila mestská časť k zvýšeniu poplatku za MŠ zo súčasných 30 € mesačne na 50 € mesačne (v Rusovciach je takýto poplatok od roku 2015). V ŠKD sa bude namiesto súčasných 22 € platiť 40 €. Vzhľadom na to, že štát začal dotovať obedy, bude celkové navýšenie pre rodiny minimálne a v niektorých prípadoch dokonca ušetrí.

Poľnohospodárske družstvo užívalo pozemky mestskej časti desiatky rokov bezplatne. Starosta predložil poslancom návrh na uzavretie nájomných zmlúv na užívanie poľnohospodárskych pozemkov, pretože Jarovciam roky unikali peniaze za nájom. Poslanci zároveň požiadali starostu, aby od nájomcu žiadal nájomné aj dva roky späť.

V ďalšom bode schválili poslanci dotáciu 1000 € na úhradu výdavkov spojených s organizovaním jazykového tábora v Chorvátsku v prospech Chorvátskeho kultúrneho zväzu na Slovensku.

Tiež schválili aj nájom zasadačky pre Jarovskú poľovnícku spoločnosť pre účely pravidelných výborových a členských schôdzí. Na záver rokovania informoval starosta poslancov o pripravovanej rekonštrukcii kultúrneho domu a stavbe zastávky MHD.

70. VÝROČIE ZALOŽENIA MATERSKEJ ŠKOLY - MATERSKÁ ŠKOLA DNES

Sme hrdí na minulosť našej materskej školy, ktorá už viac ako 70 rokov vychováva a vzdeláva deti od 2 do 7 rokov a pripravuje ich na úspešné zvládnutie požiadaviek v základnej škole. Nie vždy boli podmienky na výchovu ideálne, ale snaha zabezpečiť ich viedla často k tomu, že okrem spolupráce so zriaďovateľom, sme sa obracali s prosbou o pomoc aj na rodičov našich detí, ktorí boli ochotní a ústretoví, za čo im patrí veľké poďakovanie. Nechýbali pri sťahovaní, prenášaní nábytku, ale aj na brigádach pri úprave a revitalizácii školského dvora. Promptne reagovali a reagujú na naše požiadavky a zabezpečujú MŠ materiálom na pracovné a výtvarné aktivity. Výbor ZRPŠ aktívne spolupracuje s vedením MŠ pri zabezpečení a realizácii akcií pracovného plánu školy.

Dnes má materská škola 5 tried. Výchovu a vzdelávanie zabezpečuje 10 pedagogických zamestnancov. Denne prichádzajú k deťom s cieľom odovzdať im čo najviac nových poznatkov a pestrosťou činností, v ktorých sa deti rozvíjajú vo všetkých oblastiach, spríjemňujú im chvíle odlúčenia od svojej rodiny. V septembri prichádzajú mnohí s plačom, lebo sa nevedia odlúčiť od svojich blízkych a v júni plačú preto, že nechcú ešte ísť z MŠ domov.

Zameranie materskej školy je nasmerované na požiadavky základnej školy, aby dieťa okrem hlavného cieľa predprimárneho vzdelávania ktorým je dosiahnuť optimálnu kognitívnu, emocionálnu a sociálnu úroveň pripravenosti na školské vzdelávanie v spoločnosti, získalo aj cudzojazyčné komunikačné kompetencie, elementárne základy práce s počítačom, praktické skúsenosti s uplatňovaním poznatkov z dopravnej výchovy, podporu zdravia prostredníctvom pohybových aktivít a povedomie o tradičnej regionálnej kultúre.

Plníme Školský vzdelávací program "Škola hrou", ktorý je spracovaný v zmysle štátneho vzdelávacieho programu. Ponúkame deťom aktivity, ktoré sú uvedené v Pracovnom pláne školy.

Okrem plaveckého výcviku dva krát ročne, deti absolvujú aj kurz korčuľovania.

Už štvrtý rok máme rozbehnutý projekt so Slovenskou filharmóniou s názvom Filharmonická škôlka. Deti sa v priestoroch filharmónie oboznamujú s hudbou prostredníctvom významných osobností z oblasti vážnej hudby. Každý rok pribudne o jeden koncert viac. Deti s veľkými očakávaniami vnímajú a aktívne sa zapájajú do diania okolo nich. Hravou formou sa oboznamujú s rytmom, ľudským spe-

Koncert v Slovenskej filharmónii.

Pečenie medovníkov.

vom, vážnou hudbou, s umelcami a s rôznymi hudobnými nástrojmi. Umenie je aj tvorivá dramatika, divadlá a bábkové predstavenia. Nakoľko priestory v MŠ sú obmedzené, pozývame umelcov do KD v Jarovciach, ktorý nám poskytuje náš zriaďovateľ Miestny úrad MČ Jarovce. Tu sa stretneme aj s našimi školákmi a spoločne prežívame kultúrne zážitky.

Dopravné ihrisko v areáli materskej školy, ktoré vo veľkej miere využívame, rozvíja kompetencie detí z oblasti dopravnej výchovy a bezpečného pohybu na komunikáciách. Deti absolvujú vodičský výcvik a v spolupráci s Magistrátom hlavného mesta Bratislavy im preukazy odovzdáva policajný príslušník. Tento rok máme veľký problém. Nemáme kam uskladniť motokáry a dopravné prostriedky, ktoré sme získali úspešným projektom "Chodec, vodič, cyklista, vie sa správať na cestách". Verím, že v spolupráci so zriaďovateľom, tento problém vyriešime a naše deti budú opäť na dopravnom ihrisku zažívať radostné, ale aj zmysluplné aktivity, v ktorých si rozšíria poznatky z oblasti dopravnej výchovy a správania sa v rôznych dopravných situáciách. Enviromentálna výchova je oblasť, ktorú sa deťom snažíme vstepovať denne. Svoj vzťah k prírode prezentujú starostlivosťou o zasadené semenka, okopávaním, trhaním buriny, polievaním, starostli-

Návšteva Šmudla v MŠ.

vosťou o vtáčiky v zime, dopĺňaním kŕmidiel semenkami a lojom, separovaním odpadu ale aj zbieraním použitých batérií so Šmudlom, v rámci EKO – výchovného programu so spoločnosťou SEWA.

V rámci projektu podpory zdravého životného štýlu je mimická bábka „Adamko“ už niekoľko rokov pre naše deti prirodzeným sprostredkovateľom reálneho života. Okrem zážitkového sprístupnenia informácií týkajúcich sa zdravia, podporuje rozvoj komunikačných schopností, myslenia, tvorivosti a predstavivosti. Učí deti okrem iného riešiť konflikty a prispieva k osobnému a sociálnemu rozvoju detí. Zdravie – najvzácnejší dar. V spolupráci so SČK v Jarovciach mali deti možnosť oboznámiť sa s vybavením sanitky a s elementárnymi základmi poskytovania prvej pomoci.

Interaktívna tabuľa, počítače v každej triede, programovateľné hračky, digitálny mikroskop, fotoaparát, prispievajú k rozvoju poznatkov z informačných oblastí a rozvíjajú digitálnu gramotnosť. Didaktickú techniku využívame ako prostriedok dosahovania cieľov v rôznych vzdelávacích oblastiach s rešpektovaním a dodržiavaním bezpečnostných predpisov, s ktorými sú deti primeranou formou oboznámené. Materská škola je spoločný subjekt so Základnou školou. Dôsledná príprava na ZŠ je pre nás prioritou. V spolupráci so psy-

Sanítka v našej MŠ.

Program na akcii SČK.

Šmudlinka - návšteva knižnice.

Deň matiek.

Návšteva SNP.

chológom a špeciálnym pedagógom ZŠ, pripravujeme predškolákov na úspešné zvládnutie požiadaviek ZŠ 10. Logopedickú starostlivosť zabezpečujeme kvalifikovaným logopédom jedenkrát týždenne, individuálnou formou, priamo v priestoroch MŠ. Výučbu Anglického jazyka zabezpečujú jedenkrát týždenne dve pani lektorky. Deti z materskej školy pravidelne pripravujú kultúrny program pre našich spoluobčanov, pre členov SČK v Jarovciach, pre jubilujúcich spoluobčanov, dôchodcov.

Zúčastňujú sa športovej Olympiády v Petržalke v MŠ Bzovicka, výletov do blízkeho okolia Bratislavy, do knižnice v Petržalke, do SNP, na Devín, Bratislavský hrad, Schaubmarov mlyn v Pezinku, Raňč v Modre a iné.

Areál školského dvora sme upravili tak, aby sme vytvorili kvalitné edukačné prostredie s dostatočným priestorom na hru, ktorá vytvára uvoľnenú atmosféru na realizáciu výchovy a vzdelávania. Zatravnovaná plocha ihriska, bezpečný gumový povrch na ploche 88 m², preliezačky, lezecká stena, šmýkačka a dopravné ihrisko umožňujú deťom pohybové aktivity pri pobyte vonku.

Veľmi nám chýba telocvičňa, ktorá do minulého roku bola súčasťou MŠ. Denne sme v nej realizovali ranné cvičenia a u detí rozvíjali pohybové zručnosti a schopnosti. Bol to priestor, v ktorom sme sa všetci stretávali pri spoločných akciách. Snaha zriaďovateľa vytvoriť maximálny počet miest pre prijatie do MŠ viedla k tomu, že priestor telocvične bol upravený na rozšírenie kapacity MŠ.

Verím, že dobrou spoluprácou so všetkými, ktorí zodpovedajú za chod, prevádzku a riadenie MŠ, vytvoríme príjemné a podnetné prostredie pre naše deti i našich zamestnancov. S veľkým očakávaním vítame nové informácie o príprave projektu novej MŠ, ktorá svojou kapacitou splní požiadavky všetkých našich rodičov, ktorí požiadajú

o prijatie ich dieťaťa na predprimárne vzdelávanie. Nevieť, čo bolo ťažšie. Doba, keď sme sa tešili na každú novú prihlášku do MŠ, keď sme pre nízky počet detí museli rušiť a prepúšťať zamestnancov, alebo teraz, keď nemôžeme kapacitne všetkým rodičom vyhovieť.

Erika Poropatichová, zástupkyňa riaditeľky ZŠ s MŠ

AKTIVITY MATERSKÉHO CENTRA LUSKÁČIK

Burza detských vecí

Obrátili sa na nás mamičky z Jaroviec s prosbou o zorganizovanie burzy, keďže by radi predali detské oblečenie za symbolické ceny a týmto spôsobom pomohli iným mamičkám a aj šetrili životné prostredie touto formou recyklácie. Burzu detských vecí sme zorganizovali

13. apríla doobeda. Na burzu sa prihlásilo 40 predávajúcich. Veci sa predávali cca od 0,50-8 eur, väčšinou za symbolické ceny. Predávali sa detské veci, topánky a hračky. Ďakujem aktívnym mamičkám Kataríne Hoffmann a Michaelae Bagalovej, ktoré sa vo veľkej miere podieľali na organizácii burzy.

Druhý ročník športového dňa Materského centra Luskáčik mal veľký úspech

Športový deň sme tento rok zorganizovali v nedeľu 19. mája popoludní. Prihlásilo sa nám 90 detí na športovanie a 6 detí nám prišlo ukázať tanečné vystúpenie. Deti pri registrácii dostali minerálky a mali pripravené

na športovanie 6 stanovísk. Športovali deti od 2 rokov do 9 rokov. Deti si mohli vyskúšať beh cez prekážky, slalom, stanovisko s makiwarami, kde si nacvičili údery a kopy, slalom s 1,5 metrovou loptou KIN balom, hry s padákom, trampolínu a hádzanie loptičiek do koša. Futbalista Denis Németh pripravil pre deti futbalovú hru, ktorá pozostávala z prihrávania a strelby na bránu. Deti si mohli ľubovoľne vybrať stanovisko, ktoré chceli a mohli si ho vyskúšať viac krát. Po športovaní deti dostali odmeny vo forme zdravých maškát a aj sladkú odmenu. O 17:00 hod. nám deti z tanečnej prípravy z OZ DomčekZ ukázali, čo sa naučili a predviedli 2 choreografie, aj keď už nám trochu pršalo. Tešíme sa, že sa toľko detí rozhodlo prísť a športovať. Veríme, že o rok ich bude opäť, tak veľa. Ďakujeme sponzorom a partnerom športového dňa: TJ Jarovce, Bufet štadión, Bo-

navita, Eventide Media s.r.o., Slovenský červený kríž spolok Jarovce, Benitím, Denis Németh,

OZ DomčekZ a za propagáciu Jarovským novinám.

Od septembra opäť chystáme pre Vás kurz Hopsasa tralala – cvičenie a tancovanie pre deti od 1,5 roka do 4 rokov, raz týždenne doobeda a Montessori klub v poobedňajších hodinách raz týždenne. V prípade záujmu otvoríme kurz angličtiny Helen Doron pre deti od 3 mesiacov – 3 rokov, Jogu pre deti, Jogu pre mamičky s deťmi, Klub šikovných rúk. Prosím Vás, ak by ste mali záujem o tieto kurzy môžete sa prihlásiť už aj teraz, aby sme vedeli či v septembri kurzy otvoríme. Herňa bude otvorená 2 dni v týždni doobeda. Viac informácií o našich aktivitách a programe nájdete na FB MC Luskáčik alebo po-

šleme mailom. Prihlasovanie na kurzy/workshopy/akcie je možné na mcluskacik@gmail.com. Ďakujeme.

Keďže niektoré z nás už nastupujú do práce, a nebudú môcť naďalej viesť krúžky, tak **hľadáme aktívnych ľudí**, ktorí by chceli robiť kurzy v našom MC pre deti či rodičov a **dobrovoľníkov**, ktorí by pomohli pri organizovaní akcií, či otváraním herne. Výhody členstva a dobrovoľníctva Vám zašleme mailom v prípade záujmu.

Text a foto: Jana Turanská

BRIGÁDA V MATERSKEJ ŠKOLE

Stalo sa už tradíciou, že rodičia v spolupráci so zamestnancami materskej školy 2 krát ročne spoločne upravujú prostredie školského dvora. V sobotu 18.mája prichádzali od pol deviatej, s motykami, pílkami, rýľmi, hrablami i metlami. My sme im ešte pripravili farby a nátery, ktoré sponzorsky zabezpečila rodina Poľanská. Počasie nám prišlo. Po týždni dažďov sa konečne na nás usmievalo slniečko a my sme mohli realizovať naše plány, ktorých významnú časť tvorilo aj natieranie atrakcií na školskom dvore. Pán Krištof sa nám postaral o hudobné podfarbenie a obcerstvenie. Pán Dorotovič o dlhý rebrík, ktorým dočiahli aj na striedky altánku. Mamičky prichádzali s košíkmi z ktorých rozvoniavali bábovky a iné dobroty. Deti, ktoré prišli

svojim rodičom pomôcť veru neľutovali. Po práci, boli prvými ochutnávačmi dobrôt. Oteckovia sa pustili do natierania a my ostatní sme okopávali, vyhrabávali, sadili a zametali. O 12:30 bol náš dvor zmenený na nepoznanie. Minuli sme všetku farbu, natreli všetky preliezačky, ba aj stĺpy dostali nový šat. Dosadili

sme kvietky, ktoré nám darovala pani Matejková. Doniesla aj krásnu azalku, vo veľkom čiernom kvetináči. Rozhodli sme sa, že ju umiestnime pred vchod do MŠ, aby nám skrášľila priečelie a aby sme sa z nej všetci tešili. Už som mala v hlave plány, ako sa spoločne s deťmi o ňu budeme starať. Pohľad na čistý, upravený a skrášlený dvor ma naplňoval pocitom spokojnosti

a vďačnosti všetkým, ktorí sa na brigáde zúčastnili: rodinám Mastiliakovej, Rusnákovej, Poľanskej, Matejkovej, Raichovej, Šulekovej, Jelenekovej, Dorotovičovej, pani Wolfovej B., Vrbovej, Pustulkovej, Kánovej, Pelikan, pánom Krištofom, Liškovi, Tóthovi, Sýkorovi, Hájekovi, Žiakovi, Zukalovi, Kaňkovi a všetkým našim šikovným deťom, ktoré prišli svojim rodičom pomôcť.

Naša radosť netrvala ani 10 dní. V pondelok ráno sme našu azalku už pred vchodom do MŠ nenašli. Deti navrhli, že ju pôjdeme hľadať. „Veď určite by nám ju nikto bez dovolenia nezobral.“

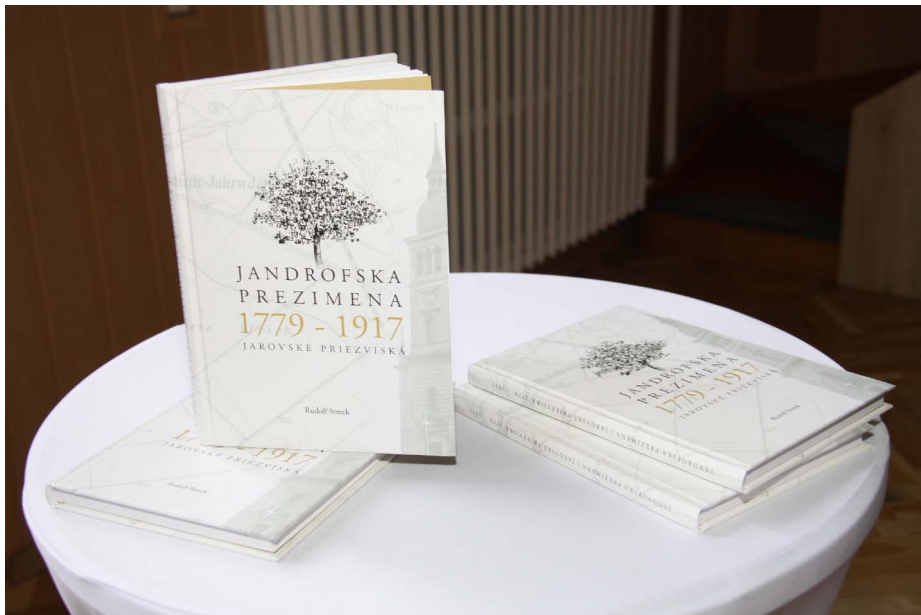
Žiaľ, aj ja som si naivne myslela, že nikto by nedokázal spred dverí materskej školy odcudziť kvet. Realita je však úplne iná.

Erika Poropatichová

KRST KNIHY JAROVSKÉ PRIEZVISKÁ

V nedeľu 7.4.2019 už o 14. hod zahájili členovia Chorvátskeho kultúrneho zväzu v Jarovciach svoju členskú schôdzu s najdôležitejším bodom programu: voľba predsedu a výboru organizácie. Znovu zvolený predseda, Ing. Rudol Streck, bude naďalej viesť organizáciu ďalšie štyri roky.

Najväčšou udalosťou nedeľného popoludnia však bola prezentácia knihy „Jandrofska Prezimena 1779 - 1917 - Jarovské priezviská“ v dvojazyčnej úprave, ktorej autorom je Ing. Rudolf Streck, inžinier geodézie a kartografie. Čestnými hosťami prezentácie horeuvedenej knihy boli - predseda zväzu Chorvátov na Slovensku, Ing. Radoslav Jankovič, rakúsky historik, odborník na osídlenie Chorvátov v Burgenlande, Mag. Peter Huisza, kunsthistorik a nestor slovenského archívnictva, PhDr. Jozef Klačka, miestny farár JCDr. JUDr. Jozef Kemp, PhD. a pani Klára Wolfová, ktorá mala sprievodné slovo a prítomných vzácných hostí privítala a následne predstavila. Medzi pozvanými hosťami bola aj starostka mestskej časti Čunova, pani Gabriela Ferenčáková a starosta Jaroviec, pán Jozef Uhler. Dom kultúry v Jarovciach praskal vo švíkoch. Nikto si nechcel nechať ujsť príležitosť, byť prítomný na krste významnej knihy, ktorá je vlastne o Jarovčanoch, o ich predkoch, ich priezviskách... Hostia sediaci za slávnostne prestretým stolom vystúpili s prejavom a hodnotili prezentovanú knihu. Vo svojich príhovoroch nešetrili obdivom a chválou

nad dôslednosťou spracovania množstva zozbieraných informácií obsiahnutých v knihe a ich dôsledným a vynaliezavým usporiadaním, vďaka ktorému v nej každý nájde svoj pôvod a svojich predkov. Prezentácia

odznala tiež dvojazyčne. Mag. Huisza z Neudorfu (Novo Selo), ktorý má tiež skúsenosti s publikovaním 2 kníh podobného zamerania, v chorvátskom jazyku a PhDr. Klačka, spoluautor štyroch historických monografií, autor stoviek odborných štúdií a množstva popularizačných článkov, v slovenskom jazyku. PhDr. Klačka dodal ešte odporúčania na doplnenie a pokračovanie v tejto zásluhnej činnosti. Obaja odborníci vysoko vyzdvihli náročné spracovanie údajov, ktoré autor doviedol do úplnej dokonalosti. Aj pán farár Kemp obohatil diskusiu o vzniku a činnosti cirkevných archívov a matrik. Napokon sa slova ujal sám autor, pán Streck. Zrod tejto knihy bol inšpirovaný zostavovaním rodokmeňu rodiny. Údaje zistené z matrik by iste zaujali aj iných Jarovčanov... Rozhodnutie padlo a dozrelo... Potom už prišla na rad len dlhá mravenčia práca v archívoch, kronikách a v iných dostupných zdrojoch. Nápomocní pri tejto práci mu boli aj Jarovčania, ktorí si mnoho udalostí pamätali a poskytli tak cenné informácie, napr. pani V. Pauhofová (Valinény), M. Némethová (Micinény), manželia A. a J. Pauhofovci, J. Knotek, bratia R. a L. Novákovci, K. Wolfová, P. Škodler, bývalý starosta, p. farár Kemp. Technickú pomoc poskytli R. a T. Jankovičovci a hlavne p. A. Pumová ako korektorka chorvátskeho jazyka. Pri písaní knihy našiel podporu hlavne doma, v manželke a dcére. Pri skúmaní mien sa zameral aj na okolité obce patriace kedysi do Mošonskej župy - Rajka, Bezenye v Maďarsku a v Rakúsku Pama a Kittsee, u nás Rusovce, Čunovo a Petržalka. Vydanie knihy pána Strecka Jarovské priezviská obohatilo kultúrne dedičstvo obce a pote-

šilo mnoho Jarovčanov. Vydavateľom knihy je Chorvátsky kultúrny zväz a kniha bola vydaná a realizovaná s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry a národnostných menšín. Prezentáciu s podpisovou akciou od autora si užili všetci prítomní a pri bohatom občerstvení ešte dlho do večera listovali v knihe, hladní po informáciách. U mnohých vyvolala kniha krásne spomienky na prežitú mladosť a minulosť v Jarovciach v kruhu rodiny a dobrých priateľov.

Jarovce sú mimoriadne bohaté na prezývky pri rovnakých priezviskách. Budú dostatočným námetom pre novú publikáciu o Jarovciach a nájde sa niekto, kto ich zozbiera? Určite by Jarovčanov potešil.

*Klára Wolfová, Kristína Kernová
foto: Petar Tyran*

V JAROVCIACH VZNIKOL KLUB SENIOROV

Aktívni seniori v Jarovciach sa rozhodli založiť si klub, aby sa mohli spoločne stretávať, zúčastňovať sa spoločne rôznych aktivít a záujmových činností.

Prípravný tím klubu písomne pozval všetkých seniorov žijúcich v obci na prvé stretnutie klubu. Prvého oficiálneho stretnutia Klubu seniorov v Kultúrnom dome sa zúčastnilo 14. mája 62 seniorov. Miestom budúcich stretnutí však bude žltý dom nachádzajúci sa v areáli ihriska, kde pôsobí aj MC Luskáčik. Seniori v ňom budú mať vyhradený čas pre ich aktivity. Predsedníčkou Klubu seniorov Jarovce sa stala pani Bernadeta Warenichová a členmi výboru p. Zuzana Haršányiová, Viera Bombová, Mária Tyková a pán Peter Petrenčík. Na mesiac jún sú už naplánované aktivity, a to spoločné návštevy divadla Astorka a výlet autobusom na termálne kúpalisko Veľký Meder. V septembri členov klubu čaká plavba loďou do Viedne. Po schválení naplánovaných aktivít v júni a septembri sa seniori už len bavili. Pri vzájomných rozhovoroch si pochutnávali

na prinesených výborných sladkých koláčikoch od výmyslu sveta a na slanom pečive

a pagáčikoch pri poháre vína, minerálky, či iných nealkoholických nápojoch. Na stretnutí nesmela chýbať ani hudba. Aby sa stretnutí bolo aj veselo, o to sa postarali hudobníci, páni Alojz Jankovich a Ján Warenich. Seniori sa dobre cítili, spolu s hudobníkmi si aj zaspievali slovenské, chorvátske, české a maďarské pesničky.

Prvé stretnutie Klubu seniorov sa vydarilo. V júli a auguste klub fungovať nebude. Aktivity začnú znovu až v septembri a budú sa postupne ešte vytvárať a rozvíjať. Všetci seniori sa na budúci program už teraz tešia. Seniori, ktorí ste na stretnutí neboli a máte chuť stať sa členom Klubu seniorov Jarovce, neváhajte a pridajte sa k nám!

Kristína Kernová

PRÍCHOD CHORVÁTOV (3. časť)

Tým, že Jarovce ležia medzi Rusovcami a Kittsee, zdieľali a niesli všetky významné dôsledky vojenských udalostí, ktoré sa tu v priebehu dejín odohrávali.

Porážka Tureckých vojsk pod Viedňou ale nevyriešila problémy v Uhorsku. Stará nenávisť voči Nemcom a rakúskemu cisárskemu dvoru bola znova oživená Františkom II. Rákocim, ktorý bol nevlastným synom

František Rákoci II. 1676-1735

Imricha Thökölyho. Takmer celé Uhorsko sa na jar roku 1703 postavilo na stranu revoltujúceho Františka Rákociho. Hlavnými veliteľmi jeho vojska boli gróf Mikuláš Berčeni, gróf Šimon Forgáč, knieža Anton Esterházy, barón Alexander Károly, gróf Laurinc Pekry a Ján Bottyán. Na strane Františka Rákociho bojovali aj vojenské oddiely Chorvátov a Srbov, ktoré, prekračiac hranice, podpaľovali, rabovali a zabíjali obyvateľov dedín v okolí Kittsee. Zrejme nebrali ohľad ani na chorvátskych usadlíkov v Jarovciach. Sám veliteľ cisárskych vojsk Ján Pálffy o nich píše grófovi Quidovi Stahrenbergovi (11.11. 1657–7.3. 1737), ktorý bol od 5.2. 1704 poľným maršalom a vrchným veliteľom cisárskych vojsk: „Ako ľudia sú to krásni mládenci, ale aj veľmi divokí, pretože podpaľujú, kradnú a zabíjajú, sú schopní na vlastných veliteľov pozdvihnúť zbraň...“.

O maršalovi Quidovi Stahrenbergovi súčasníci hovorili, že bol zdatným jazdcom, ktorý sa vyznačoval hlbokou ľudskos-

ťou. 13. júla 1706 si ho zavolať cisár Jozef I., ktorý pre kurucov rabujúcich celú jeseň a zimu v okolí Viedne, nemohol ísť na svoju obľúbenú poľovačku. Povedal mu, aby zariadil všetko preto, aby mu „tí živáni“ (myslí tým kurucov) neprekazili poľovačku. Maršal poveril Jána Pálffyho, aby vyhlíadal bezpečné miesto, kde by cisár mohol nerušene loviť. Ten určil miesto v lese pri Kittsee a Jarovciach, v Bažantnici a pre bezpečnosť panovníka celú akciu zabezpečil ôsmimi jazdeckými a pešími oddielmi.

Z počiatočných 8 000 kuruckých bojovníkov, ktorí prekročili Dunaj, postupne narástla ich bojová sila až na počet 30 000 mužov.

Na Žitnom ostrove nastal pohyb spôsobený povstaleckými kurucmi, ktorí 11. novembra 1703 prešli cez Dunaj a pustili sa rabovať medzi obcami Rusovce, Jarovce, Lajta a Schwechat (Rakúsko). Aj v roku 1705 plienili oblasť pri Mošoni. 4. marca 1705 na nich zaútočil cisársky regiment Grönsfeld. 250 kurucov zostalo na bojisku. Znova sa objavili o rok, keď rekvirovali konské povozy. 11. apríla 1706 prišlo do Pamy cisárske vojsko, na čo kuruci reagovali vybudovaním obrannej línie pri Zurndorfe. 10. apríla 1706 sa im podarilo dobyť pevnosť Mošon (Óvár, Maďarsko). Už 13. apríla 1706 cisárske vojsko pod velením grófa Pálffyho pevnosť oslobodilo. Boje trvali ešte tri roky. Kuruci sa poslednýkrát objavili v tejto oblasti v rokoch 1709–1710. Boli to menšie 20–30 členné oddiely, ktoré rabovaním znepokojovali obyvateľov Mošonskej stolice, kam vtedy patrila aj obec Jarovce. Je teda pravdepodobné, i keď z dostupných záznamov sme sa o tom nedozvedeli, že aj obyvatelia Jaroviec pocítili na sebe a svojom majetku dôsledky povstania Františka Rákociho a hlavne bezprostrednú skúsenosť s jeho plienením kuruckým vojskom.

Spomenuli sme, že vo vysťahovaleckých vlnách prichádzali na

Trenkov pandúr 1756 (vpredú).

územie Rakúska a Uhorska rôzne vrstvy obyvateľstva, medzi inými aj vojenský veliteľia. Tým najznámejším bol barón František von Trenk s naverbovaným vojskom, ktorého členovia sa nazývali pandúri. Pod týmto názvom sa identifikujú chorvátske nepravidelné pešie jednotky pôsobiace nielen na Balkáne, ale aj v Uhorsku. Vykonávali bezpečnostnú službu na šľachtických majetkoch, v obciach a môžeme ich porovnať s drábmami v Čechách a v Uhorsku. Na rozdiel od drábov, pandúri slúžili zároveň ako nepravidelné pechotné i jazdecké jednotky či už vo vojne o španielske dedičstvo (1701–1714), v protitureckých vojnách, alebo vo vojnách o rakúske dedičstvo (1740–1748). Ich orientálny fundament pripomínal hlavne malebný kroj, hudobné nástroje a hudba samotná, dýky a jatagány, ako aj bohato zdobené balkánske pištoly a pušky s dlhými hlavňami. V sedemročnej vojne o rakúske dedičstvo sa preslávili zásluhou

svojho veliteľa baróna Františka von Trenka, ktorý ponúkol svoje služby a na vlastné náklady postavený pluk z 1000 pandúrov panovníčke Márii Terézii. Dostal hodnosť majora a jeho pluk bol začlenený do pravidelnej rakúskej armády. Ich spôsob boja bol ale celkom odlišný – dôraz kladli na záškodnícku činnosť a prudké výpady spojené s rabovaním a okrádaním mŕtvych a ranených protivníkov aj na úkor straty vydobytých pozícií. Barón von Trenk dostal v roku 1741 hodnosť podplukovníka. Na plukovníka bol povýšený v roku 1744. On a jeho pandúri boli rovnako nebezpeční či už išlo o nepriateľa, alebo o vlastné vojsko, spojencov, či civilné obyvateľstvo. Do povedomia sa zapísali nielen svojou odvahou a dobrodružnou povahou, ale aj lúpežami. Neustále prehršky proti vojenským predpisom priviedli veľakrát plukovníka Trenka i jeho pandúrov pred súd. Za lúpeže a drancovanie bol napokon barón František

Plukovník František, Barón Trenck, podľa F.A.Feilhammera, 1880.

von Trenk odsúdený na smrť, čo mu neskôr bolo zmenené na doživotný žalár v kazematách brnenského Špilberku. Tu v roku 1749 vo veku 35 rokov zomrel. Počas neskoršej reorganizácie rakúskej hranice boli pandúri začlenené medzi hraničiarov. Odvtedy sú známi aj pod názvom serežáni.

V Hansági Múzeu Adattára v Mosonmagyaróvári sa nachádza práca od Ede Ivánfiho, v ktorej na základe výpisov z dobových kroník a listín mapuje dianie na území, patriacom Mošonskej župe. Nachádzame tu aj zmienky o Jarovciach. Nazrime do časti nazvanej – z Chorvátskych Jaroviec. V roku 1694 sa župa rozhodla, že za prítomnosť vojska nech bude dané 90 forintov odškodné. V roku 1691 dedičia grófa Mi-

chala Kerekeša napomínajú knieža Esterházyho, aby zaplatil pozemkovú rentu z Horvátskeho Jarendorfu.

V roku 1692 žiada obec od župy úhradu niektorých výdavkov. V tomto období bola obec, alebo jej majetkové diely, vo vlastníctve rodiny Kerekešovcov.

V roku 1712 spôsobili škody na jarovských lúkach husári z pluku Rabattini, ktoré boli majiteľom uhradené.

V rokoch 1711 a 1712 bola vyslaná deputácia, aby preverila stav ničiacich sa brehov Dunaja v chotári obce oproti Rusovciam.

Z roku 1721 je tu oznámenie, že výdavky obce vynaložené na pobyt niekoľkých dôstojníkov budú uhradené. Majitelia domov, ktoré boli zničené požiarom, budú odškodnení odpus-

tením daní na jeden rok.

Pred revolučným rokom 1848 bolo v Jarovciach 44 poddanych, ktorých majetok činil 1946 jutár rolí a 373 jutár lúk. Je tu tiež poznámka, že lesov a viníc je málo.

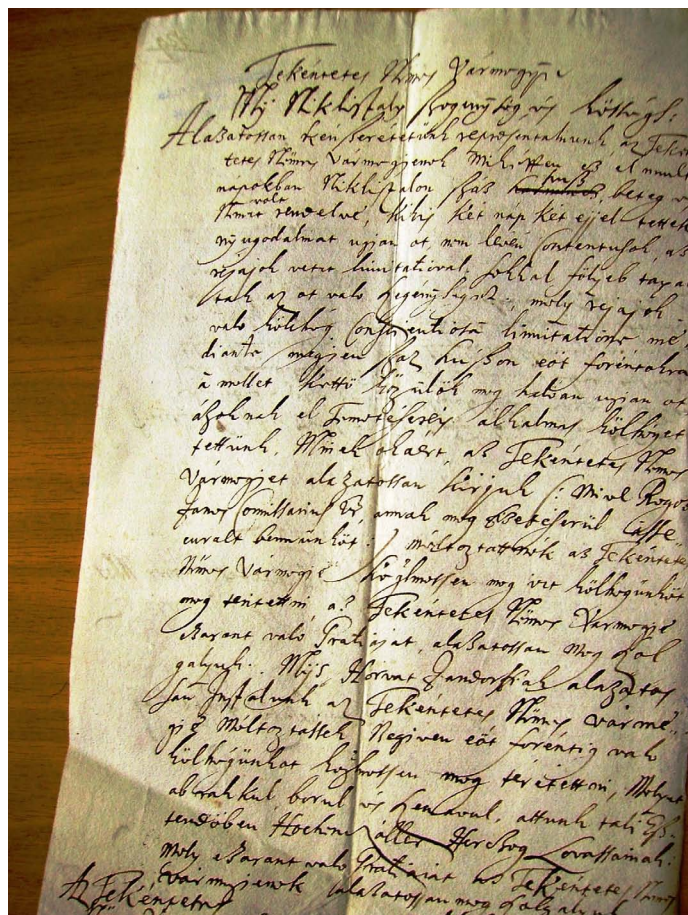
Na jar v roku 1893 prišlo k úprave koryta rieky Dunaj. Nakoľko pred Jarovcami vytváral veľký meander – zákrutu, dôsledkom ktorej hrozilo v zimnom a hlavne jarnom období veľké nebezpečenstvo ľadových bariér a záplav, Spoločnosť pre reguláciu horného Dunaja pristúpila k zásadnej úprave toku rieky. Bolo vykopané 300 metrov široké nové koryto cez jarendorfský les. Po siedmich mesiacoch prác, ktoré viedol hlavný inžinier Pál Bánlaci spolu s technickým poradcom Šándorom Kecskésom a inžinierom Gyulom Titzom, bolo dielo odovzdané paroplavbe.

Ede Ivánfi vo svojich zápiskoch spomína dva dokumenty, na základe ktorých predpokladá historické počiatky obce. Prvý, žiaľ, nemenuje, iba uvádza, že

na základe dokumentu možno tušiť, že kedysi boli na území Jaroviec obce Baán, alebo Barandanbe (?). Hranica prvej sa tiahla až k Hrušovu, pričom sa odvoláva na Unkund. Das Stifter tt. Krnz II. 40. Iz. Domnievame sa, že tu ide o opis donačnej listiny kráľa Ondreja II., z ktorého použil informáciu o dedine Baán.

Ako druhú nemenuje listinu kráľa Karola I. z roku 1314, vystavenú vo Viedni 22. júla, v ktorej sa uvádza, že dedina leží na hranici Uhorska a Rakúska a kedysi ju obývali Sikuli. Bola darovaná cisterciánskemu opátstvu. Ide o reformovaný odnož benediktínskeho rádu, ktorá bola založená v roku 1098 v Citeaux vo Francúzsku. Rád bol pôvodne zameraný na kultiváciu pôdy, čo by azda malo určitú súvislosť aj s historickým poľnohospodárskym zameraním obce Jarovce. Tu sa zároveň zápisky v súvislosti s obcou Jarovce končia.

Juraj Hradský, FINS
foto: archív autora

List z r.1692 Jarovčania žiadajú župu o refundáciu výloh, ktoré mali s ubytovaním vojska.

KOSTOL SVÄTÉHO VÍTA V RUSOVCIACH ČAKÁ REKONŠTRUKCIA

V nedeľu 5. mája sa v Rusovciach v Kostole sv. Víta konal koncert pri príležitosti predstavenia projektu rekonštrukcie a oživenia priestoru kostola za podpory nadšencov občianskeho združenia Vitus. Kostol svätého Víta sa nachádza v južnej časti areálu zámockého parku.

Patrí k najstarším sakrálnym stavbám v Rusovciach. Postavený bol v roku 1613 v renesančnom štýle, na mieste ruín staršieho románskeho kostola z 12. storočia. Kostolík tvorí jednoduchá jednolodová stavba s presbytériom a štvorhrannou 17 metrovou vežou. Archeo-

logický prieskum odhalil pod podlahou vzácne hroby, najstarší z rímskeho obdobia zo 4. storočia. Kostol sv. Víta patrí k najvýznamnejším pamiatkam Bratislavy a v roku 1985 bol zaradený do zoznamu národných kultúrnych pamiatok.

V priestoroch kostola sa napriek silnému dažďu zišlo mnoho návštevníkov. Niektorých priťahol koncert členov Slovenskej filharmónie v zaujímavom priestore kostola, ostatní prišli ako nadšenci OZ Vitus. Medzi hosťami bolo mnoho priaznivcov Kostola sv. Víta, zainteresovaní z oblasti umenia, kultúry, histórie a športu, ktorým nie je osud kostola ľahostajný. Prišli aj farníci zo Záhoria, Beladíc, domáci Rusovčania, susedia z Čunova a Jaroviec. Priestor kostola bol vyzdobený obrazmi umelcov a kresbami detí zo ZUŠ v zastúpení pána A. Mahlera. Pán farár J. M. Prachár s asistentkou privítali hostí a predstavili projekt občianskeho združenia Vitus a jeho činnosť za roky 2016 až 2019. Informoval hostí o návrhu na oživenie projektu, svojpomocnej rekonštrukcii, konzultácii s Hygienou, KPÚ a SÚ, o vypracovaní návrhu stavebného projektu

a o nekonečných peripetiách s úradmi a bojoch s veternými mlynmi. Asistentka následne privítala a predstavila štvorčlenný komorný súbor - členov Slovenskej filharmónie. Ako prvé zaznela v ich podaní skladba Jar z cyklu Štyri ročné obdobia od A. Vivaldiho. Po niekoľkých hudobných skladbách vážnej hudby sa ujala slova starostka Rusoviec, pani Lucia Tuleková Henčelová, ktorá je spomínanému projektu pozitívne naklonená. Podotkla, že proces záchrany kostola bol už aj v 80-tých rokoch. Išlo o záchrannú rekonštrukciu kostola zo strany dobrovoľnej neziskovej organizácie Strom života, ktorá sa bezplatne podieľala na záchrane stavu kostola a na jeho výskume. Starostka informovala tiež o nedávno postavenom pamätníku pri kostole, pripomínajúcom aj prítomnosť židovských osadníkov v Rusovciach. Pozostáva zo štyroch celistvých náhrobných kameňov. Autorom pamätníka je Rusovčan, umelec, maliar a sochár, Viktor Frešo. Pri pamätníku je zasadený aj mandľovník ako symbol židovského sedemramenného svietnika Menorah. Na torzá týchto náhrobných židovských kameňov som s prekvapením

PRÁVNA PORADŇA REALITNEJ KANCELÁRIE GRAHAMS.SK

Dobrý deň, ceny nehnuteľností v poslednej dobe výrazne stúpili. Narazila som v ponuke nehnuteľností na internete na ponuky apartmánov, ateliérov v bytovke. Išla som na obhliadku a apartmán vyzeral úplne rovnako ako byt v tej istej bytovke akurát bol o 10.000 Eur lacnejší, prečo je to tak? Kde je chyťák? Ďakujem za odpoveď.

Ďakujem za Vašu otázku. Je pravda, že z praxe môžem potvrdiť, že ceny nehnuteľností za posledné 4 roky v Bratislavskom kraji výrazne narástli rádo o desiatky percent (cca 30 až 40 %). Napr. ceny 1-izb bytov v Petržalke v „panelákoch“ prerástli hranicu 100.000 Eur. Na trhu sa okrem štandardných bytov predávajú aj nehnuteľnosti, ktoré sa ponúkajú ako apartmány, ateliéry ale na liste vlastníctva sú tieto nehnuteľnosti zapísané ako nebytové priestory. Ich cena je však rádo o desiatky tisíc Eur nižšia. Je to spôsobené tým, že v nebytovom priestore sa nemôžete prihlásiť na trvalý pobyt. Čo znamená, že to môže mať vplyv napr. na prihlásenie vašich detí v škôlke, nevydanie rezidenčnej parkovacej karty atď. Avšak na trhu sú komerčné spoločnosti poskytujúce možnosť prihlásiť si trvalý pobyt za odplatu 8 Eur mesačne (napr. MôjPobox.sk). Stále môžete mať prihlásený prechodný pobyt na vašom nebytovom priestore a pošta vám bude chodiť. Nebytové priestory resp. apartmány, ateliéry sa v praxi stavajú tam, kde územný plán neumožňuje výstavbu bytového domu, čiže developer postaví nebytový dom alebo je tam problém so svetlotechnikou. Veľakrát je bytový

dom orientovaný na dve svetové strany, nehnuteľnosti orientované na jednu stranu tvoria byty a na opačnú nebytové priestory. Výraznou výhodou nebytových priestorov je ich cena, ktorá je rádo nižšia o 10 - 20 % v porovnaní s bytovým priestorom v tej istej lokalite. Väčšina bánk poskytuje hypotekárne financovanie aj na takýto druh nehnuteľnosti pri splatnosti 30 rokov (napr. Unicredit banka poskytla v Máji 2019 hypotekárny úver so sadzbou 1,19 % s 3-ročnou fixáciou v hodnote 80% z hodnoty sumy znaleckého posudku). Nebytový priestor je ideálny na nasledovný prenájom, kde návratnosť vašej investície výrazne rastie, keďže pri kúpe šetríte rádo o desiatky tisíc Eur. Každopádne treba si prehodnotiť vaše individuálne potreby a posúdiť, čo je pre vás vhodnejšia voľba.

Radi Vám zodpovieme Vaše otázky týkajúce sa realít, ktoré prosím zasielajte na tomko@grahams.sk.

Autor: **Marián Tomko, MBA** (www.grahams.sk)

REALITNÁ KANCELÁRIA
GRAHAMS

Marián Tomko, MBA

narazila vo vysokej tráve pri prechádzke parkom aj ja už pred niekoľkými rokmi... Po ďalšom hudobnom vstupe prehovoril aj zastrešovateľ projektu, hlavný architekt - pamiatkár, pán Alexander Németh a predniesol víziu o vybudovaní kultúrneho a spoločenského centra v priestoroch kostola. Poukázal na problémový styk s úradmi, na nesplnené prísluby z ich strany, na nutnosť zachovania 3 renesančných okien, aj vo veži, na zamurované 3 guľaté

barokové okná.... Súčasne ale vyslovil presvedčenie dokončenia tohto plánovaného projektu. Po zaznení Mozartovej Malej nočnej hudby sa ešte ujal slova potencionálny prevádzkovateľ tohto kultúrno-spoločenského priestoru a uviedol svoju predstavu o využití priestoru kostola na rôzne spoločenské akcie, činnosti, vernisáže, vydávanie kultúrno-propagačných letákov a predaj spomienkových cirkevných artiklov...

Na záver pán farár Prachar

a jeho asistentka poďakovali komornému súboru za ich vystúpenie a všetkým za hojnú účasť. Prítomných poprosili o dobrovoľný príspevok a zároveň ich pozvali na pohostenie pripravené členmi združenia Vitus. Pri odchode hostia ešte dostali pero s logom Kostola sv. Víta. Nadšencom združenia Vitus a dobrému nápadu držíme palce! Možnosť finančnej podpory na tento účel je priamo na fare v Rusovciach.

Kristína Kernová

Blahoželáme

V mesiacoch apríl až jún 2019 sa významných životných jubileí dožili títo naši spoluobčania:

90 rokov

TREUEROVÁ Anna

88 rokov

LÉVAI Jitka

JESZENKOVITSOVÁ Barbora

87 rokov

IROVÁ Hedviga

85 rokov

HRUŠOVSKÁ Judita

75 rokov

JUSTÍNOVÁ Anna

ROTH Ján

70 rokov

HARREROVÁ Katarína

CZAFIK Marko

WOLFOVÁ Mária

FRIMMELOVÁ Ružena

65 rokov

ONDRUŠEK Peter

ONDRUŠKOVÁ Veronika

WOLFOVÁ Klára

PENIAKOVÁ Mária

DINGOVÁ Mária

Naším jubilantom prajeme všetko len to najlepšie, zdravie, šťastie, spokojnosť a veľa životného elánu do ďalších rokov života.

DUCHOVNÉ SLOVO

Opäť sa nám priblížilo leto, čas dovolení, prázdnin, čas odдыхu, cestovania a putovania. V súčasnom svete je výkon človeka na prvom mieste, stali sme sa nástrojmi na generovanie zisku. Našťastie už niektoré firmy pochopili, že oddychnutý človek je kreatívnejší a produktívnejší. Oddych nie je prekážkou k zisku, ale práve naopak je nevyhnutnou súčasťou a prostriedkom k ešte lepším výsledkom. Množstvo ľudí sa dnes rúti cestou závislosti na práci, prioritou sú kariéra a peniaze. A toto všetko si vieme ešte krásne odôvodniť, že je to kvôli rodine. Je samozrejmé, že treba platiť účty, hypotéky, nájom, energie a množstvo iných výdavkov. Môžeme to však prirovnať k husi, ktorá znáša zlaté vajcia. Ak by sme ju chceli urýchliť v produkcii, alebo otvoriť a vybrať z jej vnútra zlaté vajcia, tak stratíme zdroj nášho

príjmu. A prideme o všetko. Istá žena objavila jaskyňu s obrovským pokladom, vnútri však ostalo jej dieťa, ktoré nestihla vyniesť von. A tak ostala sama s pokladom pred zapadnutým vchodom do jaskyne. A práve v takýchto situáciách si uvedomíme, čo alebo kto je pre nás dôležitý. Aj ona sa snažila zabezpečiť budúcnosť pre svoje dieťa. Jej dieťa však budúcnosť mať nebude. Ono tu bolo tu a teraz. A už je navždy preč. Práve čas oddychu a regenerácie môže byť pre nás vhodným časom aj na uvedomenie si priorit v našom živote. A potom aj zistiť, či naozaj sú tieto priority na prvom mieste. náš rozum je taký múdry, že dokáže oklamať aj nás samotných. Zdá sa nám, že utekáme rýchlo, a ideme bezpečne, no nesprávnym smerom. náš stres nám dal klapky na oči, že nedokážeme vidieť krásu

okolo seba.

Práve tento čas nám môže pomôcť odložiť všetky elektronické prístroje, ktoré nám majú slúžiť na uľahčenie života, a pritom niekedy my sami im slúžime. Môžeme tráviť viac času so sebou, s našou rodinou a priateľmi, získavať aj nové priateľstvá a známosti. Naplniť náš deň niečím iným ako doteraz, volá nás krásna príroda, nové zážitky, slnko, voda a vzduch. Boh keď stvoril svet, tak oddychoval a tešil sa zo svojho diela. Ukazuje nám tak na dva rozmery súvisiace s našou prácou, a to je čas oddychu a čas oslavy a radosti z vykonanej práce. Milí čitatelia, želim vám krásne zážitky prežiť v kruhu najbližších, veľa radosti a zaslúženej oslavy z dobre vykonanej práce.

Martin Jarábek

Odišli od nás

BOGNÁROVÁ Mária
vo veku 78 rokov

IHÁSZ Ján
vo veku 57 rokov

FODRAN Peter
vo veku 70 rokov

MAÁSZ Karol
vo veku 51 rokov

BARTOLICHOVÁ Anna
vo veku 74 rokov

Odpočívajte v pokoji!

PERCENTÁ A STUPNE

Určite ste sa už niekedy stretli s dopravnou značkou, nebezpečné klesanie alebo nebezpečné stúpanie. Informácia o klesaní alebo o stúpaní je na tejto značke vyjadrená v jednotke percentá (%) a nie v stupňoch (°). Viete si však predstaviť aký je prepočet medzi percentami a stupňami? Možno, ak by tieto značky udávali klesanie alebo stúpanie v stupňoch, bol by tento údaj viac predstaviteľnejší. Klesanie, stúpanie alebo iné sklony sa však často udávajú v percentách. Skúsme si teda rozlúštiť, aký je rozdiel medzi percentami sklonu a stupňami rovinného uhla. Predstavme si pravouhlý trojuholník, v ktorom jedna odvesna je vodorovná, druhá odvesna je kolmá na prvú odvesnu, potom prepona predstavuje sklon (buď klesanie alebo stúpanie). Ak by mala vodorovná odvesna dĺžku napríklad 100 milimetrov, kolmá odvesna na ňu by mala 1 milimeter, potom prepona, ktorá spojí začiatkový bod prvej odvesny a koncový bod druhej odvesny predstavuje 1% sklon. Ak by sme si nakreslili takýto trojuholník s obidvoma odvesnami s dĺžkami 10cm, potom prepona predstavuje 100% sklon. Inými slovami, ak sa na vzdialenosti 100 dĺžkových dielikov zdvihne alebo klesne cesta o jeden taký istý dĺžkový dielik, predstavuje to klesanie alebo stúpanie v hodnote 1%. Ak si tieto trojuholníky nakreslíte pravítkom na papier, môžete si skúsiť vypočítať pomocou vhodnej goniometrickej funkcie aj hodnotu v stupňoch.

Skúsme vypočítať koľko stupňov je 100%, 50% a 25% stúpanie? Akú

goniometrickú funkciu na to použijete? Údaj na dopravnej značke nebezpečné klesanie môže byť napr. 12%. Je to vlastne vyjadrenie, že na 100 metrov cesta klesne o 12 metrov. S percentuálnym vyjadrením sklonu sa nestretávame iba pri dopravných značkách, ale napr. aj pri nájazdoch na garáže, sklonoch striech, prípadne pri výrobcom predpísanom sklone svetlometov na aute. Pri väčšine osobných automobilov, je predpísaný sklon predných svetlometov udávaný 1%. Tento údaj nájdete väčšinou na plastovej časti svetlometu pod kapotou. Správne nastavenie svetlometov si teda vieme aj takto amatérsky overiť svietením na kolmú stenu vzdialenú napr. 10 metrov pred autom. Ak by automobil so správne nahustenými pneumatikami stál na vodorovnej ploche a rozhranie svetla a tieňa na 10 metrov vzdialenej stene by bolo o 10 centimetrov nižšie ako stred svetlometu, tak potom sú svetlá na aute dobre nastavené (ak je predpísaný sklon 1%). Pretože, ako je písané vyššie, 1% klesanie je pokles jedného dĺžkového dielika na 100 dĺžkových dielikov. 10 metrov má 1000 centimetrov a pokles o 10 centimetrov, predstavuje pokles o 1 %. 1000 centimetrov = 100 decimetrov, 10 centimetrov = 1 decimeter, teda na 100 decimetroch lúče svetla automobilu klesnú o 1 decimeter. Ak je to komplikované, jednoducho skočte s autom do servisu ☺

Juraj Matej

20 MINÚT
U NÁS
=
2 HODINY
CVIČENIA
VO FITKU

FIT Plus J+M s.r.o.

Smaragdová 7
851 10 Bratislava - Jarovce

+421 917 535 907

fitplusjm@gmail.com
www.xbodyfitplus.sk

- EMS CVIČENIE
- SOLÁRIUM S VIBRAČNOU PLOŠINOU
- INFRA VACU SHAPE
- ROLLETIC

CHCETE SCHUDNÚŤ A VYTVAROVAŤ POSTAVU?

TRÁPI VÁS CELULITÍDA?

CHCETE SA DOSTAŤ DO FORMY?

POMÔŽE TI EMS TRÉNING

Infra Vacu Shape

CHCEŠ SA PO VEĽKONOČNÝCH SVIATKOKH DOSTAŤ DO FORMY ?

ODLOŽ SVOJE KILÁ AKO KABÁT,
JE TU JAR, LETO SA BLÍŽI!

NEVÁHAJTE ... AKCIA

UVÁDZACIE CENY !

OTVORENÉ DENNE
OD 7.00 DO 22.00 HOD.

ROLLETIC

DAJME ZBOHOM CELULITÍDE

všetko nájdeš na webe :
WWW.XBODYFITPLUS.SK

ĎALŠÍ NADANÝ ŠTUDENT MEDZI NAMI, PILOT! ☺

Pokračujeme v objavovaní talentov a nadaných mladých ľudí medzi Jarovčanmi. A našli sme naozaj niekoho veľmi zaujímavého. Dievča, ktoré sa dalo na dráhu pilota! Rekordmanka Karin Burešová sa stala najmladšou pilotkou v SR za posledné 3 roky. Len dva mesiace po 17. narodeninách získala právo sadnúť za ovládaciu páku lietadla. Svoj prvý samostatný let absolvovala dokonca len ako 16-ročná. Karin má 18 rokov a je tretiačka na Strednej priemyselnej škole dopravnej v Bratislave. Povedala, že vo svojom voľnom čase najradšej lieta ☺, ale občas kreslí aj návrhy áut a veľmi rada cestuje, či už po Slovensku alebo v zahraničí.

Kedy ti prvý krát napadlo, že by si chcela byť pilotka?

Bol to môj prvý let lietadlom na dovolenku. Odlietali sme z Bratislavy okolo 22.hodiny, mala som asi 6 rokov a hneď na prvý pohľad som sa zamilovala do veľkého Boeingu 737. Vtedy som mamke povedala: „Mama, toto raz musím šoférovať!“ Samozrejme, nikoho by vtedy nezapadlo, že o pár rokov si ten sen splním, pretože som chcela byť lekárkou aj právničkou.

Kde si našla informácie a ako si sa k tomu vôbec dostala?

Seriózne som nad tým začala uvažovať v 8. ročníku ZŠ. Hľadala som strednú školu, ktorá by mi vyhovovala. Môj prvý plán bol prihlásiť sa za leteckú mechaniku. Avšak ma odmietli prijať kvôli tomu, že som dievča a vraj by som to nezvládla. Vtedy sa vo mne niečo pohnulo, rozhodla som sa, že nebudem čakať až na vysokú školu, aby som si splnila sen. Stretla som sa s kapitánom leteckej spoločnosti Smartwings, ktorý mi veľmi ochotne pomohol a poskytol mi všetky kontakty. Začala som lietať mesiac po ukončení 9. ročníka ZŠ.

Ako dlho si sa musela pripravovať na svoj prvý let? Aký je to pocit?

Ako student-pilot malého lietadla by ste mali letieť prvé sólo už po 12.hodinách výcviku a mali by ste mať minimálne 16 rokov. Ale ja som mala stále 15 a nechcela som stagnovať, takže som svoj prvý let mala až po 30. hodinách výcviku. Ten pocit je naozaj neopísateľný, iba vy a lietadlo.

Už som sa nemohla spoliehať na to, že niekto vedľa mňa sedí a kontroluje moju činnosť. Bola som zodpovedná sama za seba.

Ako vôbec prebieha niečo také ako učenie pilotovania?

Výcvik súkromného pilota letúnov trvá v rozsahu 100 hodín teórie a 45 hodín praxe, čiže lietania. Teória pozostáva z 9 predmetov, od leteckých právnych predpisov, aerodynamiky, navigácie až po komunikáciu. Z každej skúšky musíte mať minimálne 75 %, môj priemer zo všetkých skúšok bol 90%. Prax je podobná ako v autoškole. Takisto ako sa učíte riadiť auto sa učíte riadiť lietadlo s rozdielom, že pritom robíte ďalšie činnosti, ako komunikácia s riadiacimi letovej prevádzky, navigácia podľa mapy atď. Na záver Vás čaká let s examinátorom z leteckého úradu, ktorý pozostáva z navigačného letu po trase, ktorú určí on a skúšok rôznych typov pristátí s vypnutým motorom,

s klapkami, bez klapiek atď. Ak skúšku úspešne zvládnete, je Vám vydaný prekaz súkromného pilota SEP(LAND), to znamená jednomotorových piestových letúnov.

Na akých lietadlách lietaš?

Lietam na 3 typoch lietadiel, Zlin Z-42, Zlin Z-142 a Cessna 172P. V júli sa plánujem školiť na Zlin Z-43. Všetko sú to zatiaľ jednomotorové lietadlá.

Je štúdium náročné?

Jediné skúšky, ktoré sú v slovenčine sú skúšky pilota vetroňov a súkromného pilota, všetko ostatné je v angličtine. Najťažšie skúšky ma ešte len čakajú, je to vyše 20 000 otázok zo 14 predmetov. Ak ich všetky zvládnem, budem mať hotovú teóriu dopravného pilota a už len budem musieť získať všetky potrebné kvalifikácie, aby som mohla lietať profesionálne. Lietanie zaberá minimálne 60%

vášho času a hlavne finančne je to veľmi náročné.

Budeš môcť niekedy riadiť napríklad aj veľké lietadlá? Dopravné alebo osobné?

Ak zvládnem lekárske vyšetrenia, skúšky a získam všetky potrebné kvalifikácie, tak s najväčšou pravdepodobnosťou môžem začať lietať u leteckej spoločnosti ako druhý pilot na Boeingu 737-800NG alebo MAX, na lietadlách, s ktorými lietate na dovolenky. V prvom rade však musím ukončiť strednú školu s maturitou, potom odlietať čo najväčší počet hodín ako veliaci pilot v malých lietadlách, prihlásiť sa na vysokú školu a pokračovať v štúdiu priamo na odbore profesionálny pilot alebo letecká doprava s tým, že lietať kvalifikácie budem popri štúdiu.

Čo ťa na tomto najviac láka a prečo máš motiváciu sa lietanu venovať?

V živote som vždy chcela dokázať veľké veci. Od malička som bola vedená k tomu, že poctivou prácou, vzdelaním a snahou dosiahnem svoje sny. Pilot je zodpovedná práca, celý život sa musíte vzdelávať a pracovať na sebe, zdokonaľovať svoje prednosti a cibriť nedokonalosti. Veľmi rada spoznávam nové kultúry a krajiny, letectvo mi umožní cestovať po svete a pritom sa venovať práci, ktorá ma baví.

Ďakujeme Karin a prajeme veľa úspechov za splnením si tohto krásneho sna!

FUTBAL: výsledky súťaží sezóny 2018/2019

V.liga seniori S5A						
poradie	družstvo	Z	V	R	P	skóre body
1	FK Dúbravka	26	19	4	3	89:30 61
2	ŠK Nová Dedinka	26	19	4	3	86:31 61
3	FK ŠK Danubia Hrubý Šúr	26	17	3	6	79:36 54
4	TJ Jarovce Bratislava	26	16	3	7	74:41 51
5	ŠK Igram	26	11	4	11	55:47 37
6	Lokomotíva DNV B	26	11	3	12	53:71 36
7	MKF Slovan Záh. Bystrica	26	9	3	14	46:78 30
8	TJ Malinovo	26	7	9	10	46:53 30
9	MŠK Kráľová pri Senci	26	9	3	14	50:73 30
10	OŠK Chorvátsky Grob	26	8	3	15	37:68 27
11	MŠK Iskra Petržalka	26	7	5	14	38:53 26
12	ŠK Krasňany Bratislava	26	7	4	15	36:56 25
13	ŠKO Miloslavov	26	7	4	15	27:60 25
14	ŠK Hamuliakovo	26	6	6	14	33:52 24

III. liga Mladší dorast (MD3R-U17) skupina "A"						
poradie	družstvo	Z	V	R	P	skóre body
1	FC Petržalka B	16	11	3	2	61:12 36
2	NMŠK 1922 Bratislava	16	11	2	3	50:20 35
3	MFK Rusovce	16	11	2	3	47:17 35
4	Lokomotíva DNV	16	8	3	5	40:24 27
5	FC Stupava	16	7	3	6	27:30 24
6	SDM Domino B	16	5	1	10	38:37 16
7	FK Dúbravka	16	4	1	11	25:62 13
8	FC Ružinov Bratislava	16	3	2	11	22:52 11
9	TJ Jarovce Bratislava	16	3	1	12	27:83 10

Mladší žiaci (MZM)						
poradie	družstvo	Z	V	R	P	skóre body
1	ŠK Tomášov	30	26	1	3	229:28 79
2	FC Ružinov Bratislava	30	24	3	3	224:22 75
3	FK Slovan Ivanka p. Dunaji	30	23	3	4	166:23 72
4	TJ Malinovo	30	22	6	2	150:43 72
5	MŠK Iskra Petržalka	30	19	8	3	122:17 65
6	MFK Záhorská Bystrica	30	19	4	7	154:46 61
7	FKM Devínska Nová Ves	30	15	2	13	103:91 47
8	TJ Jarovce Bratislava	30	14	1	15	103:104 43
9	NMŠK 1922 Bratislava B	30	12	3	15	112:103 39
10	FA Lafranconi FTVŠ UK	30	12	2	16	103:96 38
11	TJ Rovinka	30	10	3	17	97:114 33
12	MŠK Senec C	30	6	4	20	44:208 22
13	FC Petržalka D	30	6	3	21	56:155 21
14	SFC Kalinkovo	30	5	3	22	61:148 18
15	SDM Domino D	30	3	1	26	36:317 10
16	FK MARIATHAL	30	0	1	29	21:266 1

Prípravka A3 (PMA3)						
poradie	družstvo	Z	V	R	P	skóre body
1	FK Rača Bratislava B	21	19	0	2	179:21 57
2	FKM Devínska Nová Ves	21	16	1	4	111:41 49
3	TJ Jarovce Bratislava	21	12	4	5	61:47 40
4	FK Lamač Bratislava	21	12	2	7	71:66 38
5	MFK Rusovce	21	9	1	11	44:59 28
6	Lokomotíva DNV	21	6	3	12	51:85 21
7	TJ Čunovo	21	2	3	16	25:126 9
8	SDM Domino C	21	0	2	19	31:128 2

Starší žiaci (SZM)						
poradie	družstvo	Z	V	R	P	skóre body
1	FK Inter Bratislava B	18	15	0	3	97:11 45
2	FK Slovan Ivanka p. Dunaj	18	14	2	2	72:19 44
3	FC Ružinov Bratislava	18	12	0	6	65:34 36
4	MŠK Senec B	18	10	3	5	65:17 33
5	TJ Jarovce Bratislava	18	9	2	7	42:43 29
6	MŠK Iskra Petržalka	18	8	3	7	41:49 27
7	MŠK Kráľová pri Senci	18	7	0	11	44:47 21
8	MFK Záhorská Bystrica	18	5	0	13	31:80 15
9	ŠKO Miloslavov	18	3	2	13	19:68 11
10	FK Vajnory	18	1	0	17	8:116 3

POZVÁNKA

Srdečne Vás pozývame na 6. kolo Západodoslovenskej hasičskej ligy a zároveň pohár starostu MČ Jarovce. Na súťaži si budete môcť pozrieť požiarne útoky hasičských družstiev mužov i žien z celého západného Slovenska. Predstavujú sa tu mnohé kvalitné tímy so svojim hasičským náradím, ktoré určite predvedú zaujímavé výkony. Na ihrisku bude k dispozícii aj občerstvenie a príjemná atmosféra je zaručená. Tešíme sa na všetkých hasičov, nehasičov a nových divákov, ktorí si prídu spolu s nami užiť Sobotu v duchu hasičského športu.

HASIČSKÁ SÚŤAŽ

O POHÁR STAROSTU

MČ JAROVCE

6. KOLO ZSHL

TJ JAROVCE

27.7.2019

15:00

TEŠÍME SA NA VAŠU ÚČASŤ